

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/168778,Swieto-Wojska-Polskiego-w-Krakowie.html>
25.04.2024, 06:40

Święto Wojska Polskiego w Krakowie

W katedrze na Wawelu, pod Krzyżem Katyńskim i przed Grobem Nieznanego Żołnierza na pl. Matejki odbyły się krakowskie uroczystości z okazji 102. rocznicy zwycięskiej Bitwy Warszawskiej i Święta Wojska Polskiego.

Podczas obchodów 15 sierpnia 2022 r. IPN reprezentował dyrektor oddziału dr hab. Filip Musiał. W swoim wystąpieniu przywołał naszych sławnych wodzów z czasów wojny polsko-bolszewickiej – Józefa Piłsudskiego, Tadeusza Rozwadowskiego i Józefa Hallera. Przypomniął, że Wojsko Polskie dziedziczy chlubne tradycje, które ukształtowały się za sprawą wielkich przodków i wielkich bitew.

Uroczystości, w których uczestniczyli m.in. kombatanci, parlamentarzyści, samorządowcy, korpus dyplomatyczny, żołnierze Wojska Polskiego oraz przedstawiciele innych służb mundurowych, a także liczni krakowianie i turyści, zorganizował Oddział IPN w Krakowie i wojewoda małopolski. List szefa MON odczytał dowódca 6. Brygady Powietrznodesantowej płk Michał Strzelecki.

Bitwa Warszawska

12 sierpnia 1920 r. wojska bolszewickie stanęły u wrót Warszawy. Na linii Wisły miało dojść do decydującego starcia. Przygotowany przez polskie dowództwo plan obrony Warszawy wymagał powstrzymania trzykrotnie silniejszych wojsk wroga do czasu kontruderzenia sił skoncentrowanych pod dowództwem Piłsudskiego nad Wieprzem. Z braku silnych odwodów rzucono do walki młodzież gimnazjalną i studencką, której za całe wyszkolenie wojskowe musiał czasem wystarczyć błyskawiczny kurs obsługi karabinu.

Oddziały obrony stolicy wypełniły zadanie i powstrzymały atak wroga. 15 sierpnia 1920 r. pod Radzyniem bolszewickie siły zostały odparte. Z kolei wojska gen. Sikorskiego powstrzymały wroga pod Płockiem i Modlinem. 16 sierpnia znad Wieprza ruszyło natarcie grupy uderzeniowej Piłsudskiego, które dzięki zaskoczeniu zmusiło siły bolszewickie do panicznej ucieczki.

Bitwa okazała się wielkim zwycięstwem Polaków, odwracając losy całej wojny. Dla wielu tak wielkim i nadzwyczajnym, że nazwana została „cudem nad Wisłą”, również dzięki wierze w szczególną troskę Matki Boskiej nad walczącymi wojskami polskimi, w przypadające tego dnia święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Armia Czerwona poniosła jedną z największych klęsk.

W 1923 r., na pamiątkę zwycięstwa nad bolszewikami pod Warszawą, dzień 15 sierpnia ustanowiono Świętem Wojska Polskiego. W 1950 r. komunistyczne władze zmieniły datę święta na 12 października (rocznica bitwy pod Lenino z 1943 r.). W 1992 r. 15 sierpnia ponownie stał się dniem, w którym honoruje się tradycje polskiego oręcza.